

Spis treści

Wykaz skrótów.....	13
Wprowadzenie	17

Część I ZAGADNIENIA OGÓLNE

Rozdział 1.

Finanse publiczne a finanse niepubliczne

1.1. Ogólne zasady podziału	21
1.2. Charakterystyczne cechy i struktura finansów publicznych na przykładzie Polski.....	22
1.3. Charakterystyczne cechy i struktura finansów niepublicznych na przykładzie Polski.....	22
1.4. Specyfika finansów publicznych, jako przesłanka ich wyodrębnienia	23

Rozdział 2.

Ewolucja pojęcia finansów publicznych i pojęcia pokrewne

2.1. Istota pojęcia finansów publicznych	25
2.2. Pojęcia pokrewne	27

Rozdział 3.

Funkcje finansów publicznych (29)

Rozdział 4.

Zakres i rola finansów publicznych w różnych systemach zarządzania

4.1. Zakres finansów publicznych w krajach Unii Europejskiej.....	31
4.2. Determinanty wielkości finansów publicznych	33
4.3. Rola finansów publicznych	36

Rozdział 5.
**Nauka finansów publicznych i prawa finansowego
na tle innych nauk finansowych**

5.1. Przedmiot i metoda nauki finansów publicznych i prawa finansowego na tle innych nauk finansowych.....	37
5.2. Ocena dorobku nauki finansów publicznych i prawa finansowego w Polsce oraz warunki jej dalszego rozwoju	39

Rozdział 6.
Polityka finansowa

6.1. Próba definicji	41
6.2. Kryteria oceny polityki finansowej.....	42
6.3. Bariery prawidłowej polityki finansowej.....	42
6.4. Szczególna rola ministra finansów w polityce finansowej, na przykładzie Polski	44

Część II
**ZEWNĘTRZNE I WEWNĘTRZNE WARUNKI PODEJMOWANIA
ROZSTRZYGNIEŃ W ZAKRESIE FINANSÓW PUBLICZNYCH**

Rozdział 7.
Prawo walutowe, prawo dewizowe oraz bank centralny

7.1. Prawo walutowe.....	49
7.1.1. Podstawowe pojęcia.....	49
7.1.2. Prawo walutowe w Polsce	51
7.1.3. Wejście Polski do strefy euro.....	54
7.2. Prawo dewizowe	57
7.2.1. Istota i filozofia prawa dewizowego	57
7.2.2. Modele prawa dewizowego oraz ich uwarunkowania.....	60
7.2.3. Prawo dewizowe w Polsce.....	63
7.2.3.1. Źródła prawa dewizowego	63
7.2.3.2. Podstawowe pojęcia i ogólne zasady obowiązującego prawa dewizowego.....	63
7.2.3.3. Ograniczenia dewizowe.....	68
7.2.3.4. Obowiązki dewizowe	69

Spis treści

7.2.3.5. Działalność kantorowa	71
7.3. Bank centralny	72
7.3.1. Istota i funkcje	72
7.3.1.1. Problemy ogólne.....	72
7.3.1.2. Funkcje banku centralnego.....	73
7.3.2. Narodowy Bank Polski jako bank centralny	76
7.3.2.1. Geneza i źródła prawa	76
7.3.2.2. Narodowy Bank Polski jako szczególny podmiot prawa publicznego	76
7.3.2.3. Cele, zadania oraz szczególne obowiązki i uprawnienia Narodowego Banku Polskiego.....	77
7.3.2.4. Organy Narodowego Banku Polskiego i ich niezależność od władz państwowych	80
7.3.2.5. Rola Narodowego Banku Polskiego w nadzorze nad rynkiem finansowym	82

Rozdział 8.

Deficyt i dług publiczny

8.1. Podstawowe pojęcia.....	85
8.2. Dwie metody liczenia długu i deficytu publicznego.....	89
8.3. Wielkość deficytu i długu publicznego Polski na tle krajów Unii Europejskiej	91
8.4. Prawne instrumenty ograniczania deficytu i długu publicznego	93

Rozdział 9.

Decentralizacja finansów publicznych

9.1. Decentralizacja władzy publicznej a decentralizacja finansów publicznych.....	103
9.2. Mierniki decentralizacji finansów publicznych	105
9.3. Jakość decentralizacji finansów publicznych.....	108

Rozdział 10.

Sektor finansów publicznych

10.1. Geneza, istota, cele i podstawowe zasady prawne funkcjonowania sektora finansów publicznych w Polsce	111
---	-----

Spis treści

10.2. Sektor Finansów Publicznych a pojęcia pokrewne.....	113
10.3. Zakres podmiotowy Sektora Finansów Publicznych.....	118
10.4. Zakres przedmiotowy Sektora Finansów Publicznych.....	123
10.5. Zasady gospodarowania środkami publicznymi.....	126
10.5.1. Wprowadzenie.....	126
10.5.2. Istota zasad gospodarowania środkami publicznymi i ich stosunek do zasad ogólnych prawa finansowego i zasad budżetowych.....	127
10.5.3. Katalog zasad gospodarowania środkami publicznymi i jego formalna ewolucja.....	129

Rozdział 11.

Administracja finansowa

11.1. Wprowadzenie.....	133
11.2. Ogólne zasady organizacji i funkcjonowania administracji finansów publicznych w Polsce.....	133
11.3. Podstawowe organy administracji finansów publicznych.....	135
11.4. Reforma Krajowej Administracji Skarbowej.....	138
11.4.1. Przesłanki reformy.....	138
11.4.2. Cele i podstawowe rozwiązania reformy Krajowej Administracji Skarbowej.....	139
11.4.3. Szanse i zagrożenia reformy.....	141

Część III

PRAWNO-ORGANIZACYJNE INSTRUMENTY REALIZACJI POLITYKI FINANSOWEJ

Rozdział 12.

Prawo finansowe – wybrane zagadnienia ogólne

12.1. Podstawowa rola prawa finansowego w realizacji polityki finansowej w demokratycznym państwie prawnym.....	147
12.2. Pojęcie, zakres i struktura prawa finansowego.....	149
12.2.1. Pojęcie i zakres prawa finansowego.....	149
12.2.2. Struktura prawa finansowego.....	150
12.3. Źródła prawa finansowego. Szczególna rola Konstytucji i ustawy budżetowej.....	151

12.3.1. Źródła prawa finansowego.....	151
12.3.2. Szczególna rola Konstytucji jako źródła prawa finansowego	153
12.3.3. Ustawa budżetowa jako akt normatywny o szczególnych cechach konstytucyjnych.....	154
12.4. Rola Trybunału Konstytucyjnego w badaniu konstytucyjności przepisów prawa finansowego.....	156

Rozdział 13.

Ewolucja planowania finansowego w okresie transformacji

13.1. Wpływ czynników zewnętrznych na planowanie finansowe w Polsce	161
13.2. Budżet zadaniowy.....	163
13.2.1. Pojęcie budżetu zadaniowego.....	163
13.2.2. Rodzaje budżetu zadaniowego	164
13.2.3. Podstawowe zalety i wady budżetu zadaniowego.....	164
13.2.4. Status budżetu zadaniowego w Polsce i jego perspektywy	166
13.3. Wieloletnie planowanie finansowe	168
13.3.1. Wieloletni Plan Finansowy Państwa.....	168
13.3.2. Wieloletnia prognoza finansowa jednostek samorządu terytorialnego.....	169

Rozdział 14.

Budżet państwa i ustawa budżetowa

14.1. Istota budżetu państwa i ustawy budżetowej oraz ich charakter prawny .	173
14.2. Zasady budżetowe.....	174
14.3. Dochody i wydatki oraz wynik finansowy budżetu państwa.....	182
14.3.1. Dochody budżetu państwa.....	182
14.3.2. Wydatki budżetu państwa	183
14.3.3. Wynik budżetu państwa.....	188
14.4. Procedura w budżecie państwa	190
14.4.1. Uwagi wstępne.....	190
14.4.2. Opracowanie projektu ustawy budżetowej.....	190
14.4.3. Uchwalenie ustawy budżetowej	192
14.4.4. Wykonanie ustawy budżetowej	194
14.4.4.1. Organy odpowiedzialne za wykonanie ustawy budżetowej	194

14.4.4.2. Ustawowe zasady wykonania budżetu państwa	194
14.4.4.3. Dostosowanie planów finansowych wykonawców budżetu do kwot dochodów i wydatków przewidzianych ustawą budżetową i harmonogramem	195
14.4.4.4. Szczególny reżim przyznawania i rozliczania dotacji	195
14.4.4.5. Zmiany w trakcie wykonywania budżetu państwa	196
14.4.4.6. Wygasanie wydatków z końcem roku budżetowego	198
14.4.4.7. Bankowa obsługa budżetu państwa	198
14.4.4.8. Kontrola wykonania ustawy budżetowej	199
14.4.4.9. Szczególne zasady wykonywania budżetu środków europejskich	200

Rozdział 15.

Budżet i uchwała budżetowa jednostki samorządu terytorialnego

15.1. Podstawowe źródła prawa	203
15.2. Charakter prawny budżetu i uchwały budżetowej jednostki samorządu terytorialnego	206
15.3. Struktura zewnętrzna i wewnętrzna budżetu samorządowego	207
15.4. Dochody, wydatki oraz wynik budżetu jednostek samorządu terytorialnego	211
15.4.1. Dochody budżetu jednostek samorządu terytorialnego	211
15.4.2. Wydatki budżetu jednostek samorządu terytorialnego	215
15.4.3. Wynik budżetu jednostek samorządu terytorialnego	216
15.5. Procedura w budżecie jednostek samorządu terytorialnego	218
15.5.1. Projekt uchwały budżetowej	218
15.5.2. Uchwalenie budżetu jednostek samorządu terytorialnego	218
15.5.3. Wykonywanie budżetu jednostek samorządu terytorialnego	220

Rozdział 16.

Stosowanie prawa finansowego

16. 1. Istota stosowania prawa finansowego	223
16. 2. Podmiotowo-przedmiotowa klasyfikacja aktów stosowania prawa finansowego	224
16.2.1. Organy administracji finansowej i akty prawnofinansowe	224
16.2.2. Sądy i orzeczenia sądowe	226

16.2.3. Quasi-sądy finansowe, na przykładzie odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.....	227
16.2.4. Inne instrumenty stosowania prawa finansowego	233

Rozdział 17.

Umowy w prawie finansowym – uwagi wstępne

17.1. Przesłanki stosowania umów w prawie publicznym	237
17.2. Umowy dotacyjne jako typowe umowy administracyjne.....	238
17.3. Umowy w sprawie korzystania ze środków publicznych a prawo finansowe	244

Rozdział 18.

Kontrola finansów publicznych

18.1. Podstawowe pojęcia i klasyfikacje.....	247
18.2. System kontroli finansowej w Polsce	250
18.2.1. Uwagi ogólne.....	250
18.2.2. Zewnętrzna kontrola finansowa.....	252
18.2.2.1. Kontrola parlamentarna i prezydencka.....	252
18.2.2.2. Kontrola finansowa NIK.....	255
18.2.2.3. Kontrola finansowa regionalnych izb obrachunkowych	259
18.2.2.4. Kontrola celno-skarbowa.....	261
18.2.2.5. Kontrola podatkowa	264
18.2.2.6. Kontrola dewizowa.....	269
18.2.2.7. Inne rodzaje zewnętrznej kontroli finansów publicznych ...	270
18.2.3. Wewnętrzna kontrola finansowa	271
18.2.3.1. Kontrola wykonywana przez głównego księgowego (skarbnika)	271
18.2.3.2. Kontrola zarządcza	272
18.2.3.3. Audyt wewnętrzny.....	274
18.2.3.4. Inne formy wewnętrznej kontroli finansowej.....	277
Bibliografia	279
Indeks rzeczowy.....	289